



รายงานผลการถอดบทเรียน ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

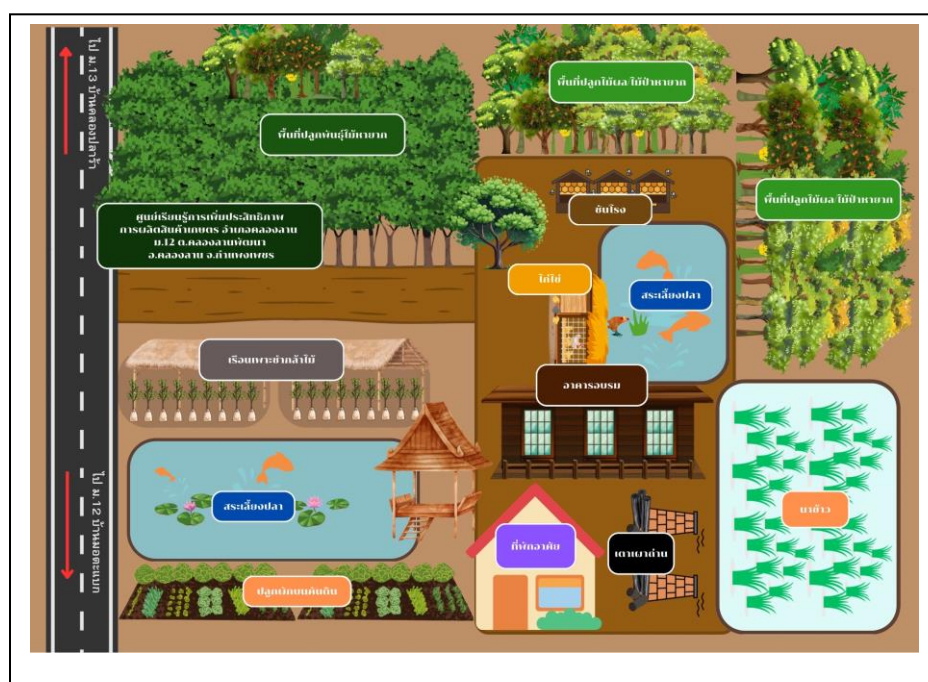


อำเภอคลองลาน

๑. ชื่อ-สกุลนายมงคล เพ็ชรเนียม.....



๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ...บ้านเลขที่ ๑๔๕ หมู่ที่ ๑๒ บ้านมอตะแบก ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอคลองลาน
จังหวัดกำแพงเพชร



แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โทรศัพท์ ๐๘๙-๐๘๑๘๘๙๒.....Facebook ...บ้านสวนลุงแสบ โคกหนองนา โมเดล.....

Lineลุงแสบ กำแพงเพชร.....

เกิด พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันอายุ ๔๓ ปี..

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษาปริญญาตรี.....

สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คณะ/สาขาวิชา ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๐๐,๐๐๐.-.... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๖.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....พรมไม้ป่า และ ข้าว.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๒.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑.แปลงสาธิตการลดข้าวต้นทุนข้าว

๒.แปลงขยายพันธุ์พืช (ไม้ป่าหายาก)

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๑๘.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑.ฐานการขยายพันธุ์พืช



๒.ฐานการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช



๓.ฐานศาสตร์พระราชา



๔.ฐานทำปุ๋ยหมัก



๕.ฐานทำน้ำหมัก



๖.ฐานเผาถ่านและการเก็บน้ำส้มควันไม้



๗.ฐานอนุรักษ์ป่า



๘.ฐานอนุรักษ์น้ำ



๙.ฐานคนมีไฟฟ้า (Solar cell)



๑๐.ฐานคนมีน้ำยา (น้ำยาอเนกประสงค์)



๑๑.ฐานการออกแบบพื้นที่



๑๒.ฐานการเลี้ยงกบในกระชัง



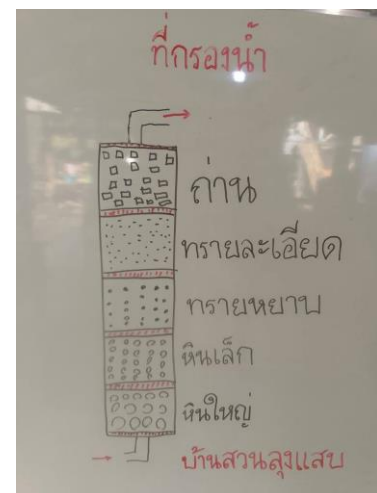
๑๓.ฐานการทำแซนวิชอาหารปลา



๑๔.ฐานการเลี้ยงไก่พื้นเมือง



๑๕.ฐานเครื่องกรองน้ำ (แบบโบราณประยุกต์)



๑๖.ฐานการเลี้ยงหอยในกระชัง



๑๗.ฐานการทำเชื้อเห็ด



๑๘.ฐานการเลี้ยงชันโรง



๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๔.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

การลดต้นทุนการผลิต การขยายพันธุ์พืช และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

การออกแบบพื้นที่ในการบริหารดินและน้ำให้ถูกต้องตามหลักภูมิสังคม (โคกหนองนาโมเดล)

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๖..... หลักสูตร ประกอบด้วย

การทำเครื่องกรองน้ำ การทำเชื้อเห็ด การเลี้ยงชันโรง การเผาถ่าน การทำน้ายาอเนกประสงค์ และการทำไฟฟ้าโซล่าเซลล์

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร “การขยายพันธุ์พืช”

วัตถุประสงค์หลักสูตร

๑. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การขยายพันธุ์พืชที่ถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตและนำไปปรับใช้ให้เกิดรายได้แก่ครัวเรือน
๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และลดการพึ่งพาสารเคมี

บุคคลเป้าหมาย เกษตรกรทั่วไป นักเรียน นักศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

เนื้อหาวิชาโดยสรุป ความรู้และทักษะในการขยายพันธุ์พืชที่สามารถทำได้ด้วยตนเอง ได้แก่ การเสียบยอด การควบแน่น การติดตา การตอนกิ่ง การเพาะเมล็ด การเสียบข้าง และการปักชำ

วิธีการอบรม (เช่นการบรรยาย การสาธิต การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น)

๑. การบรรยายให้ความรู้
๒. การสาธิตขั้นตอนการผลิตจริง
๓. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (ฝึกปฏิบัติ)
๔. การเยี่ยมชมแปลงสาธิตของ ศูนย์ ศพก.

สื่อที่ใช้ในการอบรม

๑. เอกสารประกอบการบรรยาย
๒. อุปกรณ์สำหรับการสาธิตและฝึกปฏิบัติ
๓. แปลงสาธิตของของ ศูนย์ ศพก.

ประโยชน์ที่ผู้เรียนรู้จะได้รับ เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมจะได้รับองค์ความรู้และทักษะที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการผลิต เช่น การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตอย่างยั่งยืน และลดการพึ่งพาสารเคมี ซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดระบบเกษตรปลอดภัย นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรรายอื่นหรือคนในชุมชน ตลอดจนสามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตนเอง

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

นายมงคล เพ็ชรเนียม ได้มีส่วนร่วมในขับเคลื่อนการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการ โดยนำความคิดเห็น ปัญหา และความต้องการด้านการเกษตรในพื้นที่จากการประชุมคณะกรรมการ(ศพก.) ระดับอำเภอ ของอำเภอคลองลาน เข้าเสนอผ่านการประชุมของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด โดยมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด และหน่วยงานอื่นๆ เป็นผู้ประสานงาน และร่วมพิจารณาแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน

แผนพัฒนา ศพก. อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเด็นการพัฒนา	เป้าหมาย	๒๕๖๗			๒๕๖๘								
		ต.ค	พ.ย.	ธ.ค	ม.ค	ก.พ.	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
การปรับปรุงภูมิทัศน์ ศพก.	เกษตรกรและผู้ที่สนใจ	←→											
อบรมการขยายพันธุ์พืช	เกษตรกรและผู้ที่สนใจ				←→								
การออกแบบพื้นที่ในการบริหารดินและน้ำให้ถูกต้องตามหลักภูมิสังคม	เกษตรกรและผู้ที่สนใจ				←→								
การทำปุ๋ยหมักเพื่อลดต้นทุนการผลิต	เกษตรกรและผู้ที่สนใจ				←→								
การทำเชื้อเห็ด การเลี้ยงชันโรง การเผาถ่าน	เกษตรกรและผู้ที่สนใจ				←→								



๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

นายมงคล เพ็ชรเนียม ได้มีส่วนร่วมในขับเคลื่อนการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการ โดยนำความคิดเห็น ปัญหา และความต้องการด้านการเกษตรในพื้นที่จากการประชุมคณะกรรมการ(ศพก.) ระดับอำเภอ ของอำเภอคลองลาน เข้า เสนอ ผ่านการประชุมของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด โดยมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด และหน่วยงานอื่นๆ เป็นผู้ประสานงาน และร่วมพิจารณาแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน



ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เมื่อปี ๒๕๕๙ นายมงคล เพ็ชรเนียม เห็นว่าการทำไร่ ทำนา หรือการปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่ผ่านมา ไม่สามารถสร้างรายได้ ให้สามารถดำรงชีพสร้างคุณภาพชีวิตให้กับครอบครัวได้ จึงได้เริ่มปรับเปลี่ยนมาเป็นการทำไร่ ทำนา และทำสวนแบบผสมผสานโดยเปิดตำรา และดูจาก YouTube บ้างแต่ก็ยังหาตัวตนของตนเองไม่เจอ ทำทุกอย่างทำไปเรื่อยๆ จนกระทั่ง อบรม ได้มีโครงการหาผู้ที่มีความสนใจทางด้านเกษตรมาอบรมที่ศูนย์ศึกษาริเริ่มธรรมชาติมาบเื้อง จังหวัดชลบุรี ของอาจารย์วิวัฒน์ ศัลยกำธร หรืออาจารย์ยักษ์



๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

หลังจากการได้เข้าอบรมและศึกษาดูงานจากหน่วยงานภาครัฐ ที่สำคัญคือได้รับแรงบันดาลใจจากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ร.๙ จึงหันมาทำเกษตรแบบผสมผสาน ลดต้นทุน ลดการใช้สารเคมี และทำเกษตรอย่างมีหลักวิชาการมากขึ้น และมองเห็นว่าการทำการเกษตรแบบเดิมไม่สามารถสร้างความมั่นคงทางอาชีพได้ในระยะยาวจากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะและกระบวนการผลิตทางการเกษตร โดยมุ่งเน้นการนำองค์ความรู้ทางวิชาการ และเทคโนโลยีนวัตกรรมที่เหมาะสม มาประยุกต์ใช้ในการทำเกษตรกรรม เช่น การวางแผนการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ การออกแบบพื้นที่ ในการบริหารดินและน้ำให้ถูกต้องตามหลักภูมิสังคม (โคกหนองนาโมเดล) การปรับปรุงพันธุ์พืช การใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุน การจัดการศัตรูพืชแบบชีวภาพ การใช้สารชีวภัณฑ์ เป็นต้น

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

จะเป็นการบริหารดินและน้ำให้ถูกต้องตามหลักภูมิสังคม (โคกหนองนาโมเดล) การปรับปรุงพันธุ์พืช การใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุน การจัดการศัตรูพืชแบบชีวภาพ การใช้สารชีวภัณฑ์



ปัจจุบัน



๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

ได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร ดังนี้ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์คุณภาพดินโดยใช้ชุดทดสอบคุณภาพดิน และประเมินสภาพอากาศและปริมาณน้ำผ่านแอป “รู้ทันแล้ง” เพื่อวางแผนเลือกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่และฤดูกาล ตลอดจนจัดระบบการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพ และการวางแผนการปฏิบัติงาน เช่น การจัดการศัตรูพืช การไถกลบตอซัง ปลุกปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตขึ้นเอง เพื่อเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และลดต้นทุนการผลิต และใช้หลักวิชาการในการจัดการเพาะปลูก เช่น กำหนดระยะปลูก การให้น้ำตามช่วงอายุพืช และการใช้สารชีว บิวเวอร์เรีย, เมธาไรเซียม และไตรโคเดอร์มา ในการควบคุมศัตรูพืช แทนการใช้สารเคมี เพื่อส่งเสริมการผลิตที่ปลอดภัยและยั่งยืน

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

ได้ดำเนินการทำการเกษตรโดยยึดหลักวิชาการควบคู่กับแนวคิดตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. การจัดสรรพื้นที่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง โดยเริ่มต้นจาก การแบ่งพื้นที่ทำเกษตรออกเป็นสัดส่วน ได้แก่ พื้นที่เพาะปลูก, เลี้ยงสัตว์, ที่อยู่อาศัย และแหล่งน้ำ เพื่อให้เกิดการใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๒. การจัดการแหล่งน้ำสำรองเพื่อการเกษตร มีการขุดสระเก็บน้ำจำนวน ๔ บ่อ และบ่อบาดาลน้ำลึก จำนวน ๑ บ่อ เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองสำหรับการเกษตร โดยติดตั้งระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ (โซล่า เซลล์) เพื่อช่วยในการจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง

๓. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (ปุ๋ยสั่งตัด) มีการเก็บตัวอย่างดินจากแต่ละแปลงตามหลักวิชาการ เช่น การเก็บดินลึก ๑๕-๒๐ เซนติเมตร จากหลายจุดในแปลงและผสมรวมกัน จากนั้นวิเคราะห์ด้วยชุดทดสอบและนำ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ในการวางแผนใส่ปุ๋ย โดยเลือกชนิดและปริมาณปุ๋ยให้ตรงกับความต้องการของพืช ลด การใส่ปุ๋ยเกินความจำเป็น ช่วยลดต้นทุนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔. การปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสดปุ๋ยหมักในช่วงพักแปลง ได้แก่ ปอเทือง ถั่ว เพื่อช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน เมื่อตามระยะเวลาที่กำหนดตามหลักวิชาการจะไถกลบลงดินเพื่อให้สลายตัวกลายเป็นปุ๋ยธรรมชาติ ช่วยเพิ่มความ ร่วนซุยและฟื้นฟูโครงสร้างดิน

๕. การลดต้นทุนและส่งเสริมการผลิตที่ยั่งยืนด้วยชีวภัณฑ์และจุลินทรีย์ใช้สารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อไตรโคเดอร์มา เพื่อป้องกันเชื้อราในดิน



๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ไม้ป่า..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๖.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๖.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)ผัก..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๔).....ไม้ผล..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๘.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลา..... จำนวน.....๔.....บ่อ....)

๒.๒)หอยขม..... จำนวน.....๑..... บ่อ..)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒ ...ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)ไก่ไข่..... จำนวน.....๕๐.....(ตัว)

๓.๒)ไก่พื้นเมือง..... จำนวน.....๑๒๐..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)ชั้นโรง..... จำนวน.....๒๐.....(....กล่อง.....)

๔.๒)ครึ่ง..... จำนวน.....(.๕ ต้น...)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) การเตรียมดิน เป็นเงิน ๗๕๐ บาท/ไร่

๑.๒) ค่าเมล็ดพันธุ์ เป็นเงิน ๒๕๐ บาท/ไร่

๑.๓) ค่าปุ๋ย เป็นเงิน ๕๐๐ บาท/ไร่

๑.๔) ค่าแรง เป็นเงิน ๕๕๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๒,๐๕๐ บาท/ไร่

รายได้ ๖,๒๐๐ บาท/ไร่

กำไร ๔๑๕๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....พันธุ์ไม้ป่า, ถ่าน, น้ำส้มควันไม้

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๒๒,๐๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ....ข้าว, ชันโรง, ปลา หอยขม

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๑๘๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

- ลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและสารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี
- เกษตรกรมีสุขภาพแข็งแรง ปลอดภัยจากการสัมผัสสารเคมี และผลผลิตมีคุณภาพดี ปลอดภัยต่อผู้บริโภค
- มีรายได้ที่มั่นคงและสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- เป็นแหล่งเรียนรู้การเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และใช้ปุ๋ยเคมีตามความจำเป็นเหมาะสม การเลือกใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช และการจัดการของเสียทางการเกษตรอย่างถูกวิธี ช่วยลดการปนเปื้อน ของสารเคมีในสิ่งแวดล้อม ลดมลภาวะต่อดิน น้ำ และอากาศ อีกทั้งยังส่งเสริมสุขภาพของ เกษตรกรและผู้บริโภคในชุมชน

ฐานเรียนรู้การทำน้ำหมัก



เร่งการเจริญเติบโต



รสจัด, รสขม, เบื่อเมา, รสเปรี้ยว



ป้องกันแมลง



๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

กิจกรรมทางการเกษตรใน ศพก. มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษา ระบบนิเวศทางการเกษตรให้คงความสมดุล โดยเน้นการใช้แนวทางการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) สนับสนุนการใช้ชีวภัณฑ์และการใช้สารเคมีตามความจำเป็นเพื่อลดการเกิดโรคระบาด ลดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตที่เป็นประโยชน์ในระบบนิเวศ นอกจากนี้ ยังดำเนินกิจกรรมที่ช่วยลดการเผาวัสดุเหลือใช้จาก

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายมงคล เพ็ชรเนียม เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการด้านการเกษตร และมีทักษะในการถ่ายทอด องค์ความรู้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ทั้งในระดับพื้นที่และระดับหน่วยงาน ซึ่งแสดงถึงศักยภาพในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยความเชี่ยวชาญและความเสียสละ ได้รับการยอมรับจากเกษตรกรในพื้นที่ เครือข่าย และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อีกทั้งยังให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการปฏิบัติหน้าที่ วิทยากรโดยไม่ยึดติด กับค่าตอบแทน และสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่มาศึกษาดูงานได้อย่างเหมาะสมและยังมีจิตใจที่ เสียสละ ช่วยเหลือสังคม ไม่หวงความรู้ ในด้านการพัฒนาตนเองนั้น มีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งจาก แหล่งข้อมูลออนไลน์และการเข้าร่วมการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งได้นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในระบบไร่นาสวนผสม ของตนเอง



๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอคลองลาน ได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยผ่านการพิจารณาคัดเลือก จากสำนักงานเกษตรอำเภอคลองลาน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมในการดำเนินงานในระดับอำเภอ ทั้งในด้านสถานที่ จัดกิจกรรม แปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสาร หลักสูตร การเรียนรู้ และบุคลากรที่เป็นเกษตรกรต้นแบบ ซึ่งมีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในบทบาท

ของวิทยากรได้อย่างเหมาะสม ทางศูนย์ ศพก. ได้ให้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ น. – ๑๘.๐๐ น. ด้านการ ฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และผู้สนใจทั่วไป โดยมีจุดเด่น ด้านการลดต้นทุนการผลิตและลดรายจ่ายในการประกอบอาชีพเกษตรกร ผ่านการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำเกษตรอย่างเหมาะสม ซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอด เชื่อมโยงและขยาย เครือข่ายองค์ความรู้สู่เกษตรกรรายอื่นได้อย่างยั่งยืน

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอคลองลาน ทำหน้าที่เป็นจุดให้บริการด้านการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่ โดยทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ และสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด เพื่อดำเนินการในด้านต่างๆ อาทิ การตรวจวิเคราะห์ดิน การวินิจฉัยปัญหาโรคพืช ศัตรูพืช และการจัดการดินและปุ๋ยอย่างเหมาะสม และเป็นแปลงพยานในการติดตามการแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอคลองลาน ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ด้านการเกษตร ทั้งในด้านการผลิต การบริหารจัดการ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากหน่วยงานต่าง ๆ สู่เกษตรกร อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชนหรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ได้ดำเนินการขยายผลองค์ความรู้ไปสู่เกษตรกรในพื้นที่ผ่านหลายช่องทาง เช่น การพูดคุยระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคลในชุมชนและนอกชุมชน การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงการเผยแพร่เนื้อหาความรู้ในรูปแบบคลิปวิดีโอผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แก่ ช่องยูทูบ, เพจFACE BOOK, LINE เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้รับองค์ความรู้ และนำไปปรับใช้ในแปลงของตนเอง เช่น การลดต้นทุนการผลิต การใช้สารชีวภัณฑ์ การจัดการดินและปุ๋ยอย่างเหมาะสม ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ได้แก่ ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนลดลง และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การขยายผลจากการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรนั้น เกษตรกรได้นำไปต่อยอดใน การทำปุ๋ยสั่งตัด การทำน้ำหมักชีวภาพ และการผลิตแคลเซียมโบรอน ซึ่งได้นำไปประยุกต์ใช้ในการทำเกษตรในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสม โดยมีเกษตรกรผู้เข้าร่วมทั้งจากภายในและนอกพื้นที่ แสดงให้เห็นถึงการขยายผลอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

มีบทบาทสำคัญในการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ แก่เกษตรกร รวมถึงทำหน้าที่เป็นวิทยากรและที่ปรึกษาให้กับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษาทั้งในและนอกพื้นที่

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไบบ้าง

นายมงคล เพ็ชรเนียม ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญในระดับต่างๆ ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ได้แก่ ดำรงตำแหน่ง ประธาน ศพก. ระดับอำเภอคลองลาน ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึงปัจจุบัน ตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ได้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศูนย์ฯ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การถ่ายทอดองค์ความรู้ ตลอดจนส่งเสริมและผลักดันการพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่และนอกพื้นที่ ให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอคลองลาน มีความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตรในชุมชน โดยสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ทำให้เกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ในแปลงของตนเองจนเกิดผลสำเร็จ ทั้งด้านการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสร้างรายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน นอกจากนี้ ยังได้รับรางวัลและการยอมรับจากหน่วยงานต่าง ๆ ถือเป็นแรงผลักดันสำคัญในการพัฒนาศูนย์ฯ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เข้มแข็ง และเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเกษตรกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

นายมงคล เพ็ชรเนียม เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านเกษตรและการพัฒนาชุมชน โดยมีความเป็นผู้นำทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการมาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. ดำรงตำแหน่ง ประธาน ศพก. ระดับอำเภอคลองลาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง ปัจจุบัน
๒. ดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาล ต.คลองลานพัฒนา
๓. เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ลำดับที่ ๑๘ ของ ประเทศไทย
๔. คณะกรรมการตลาดถนนคนเดิน เทศบาลตำบลคลองลานพัฒนา
๕. เครือข่ายขับเคลื่อนเมล็ดพันธุ์ อ.โชน จันได
๖. วิทยากรศูนย์ฝึกจิตอาสา ภาค ๓







๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

นายมงคล เพ็ชรเนียม เป็นผู้ที่มีจิตอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของชุมชน โดยมุ่งมั่นทำงานเพื่อพัฒนาการเกษตรในพื้นที่โดยไม่หวังผลตอบแทน ทั้งในบทบาทของวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร การเป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร รวมถึงการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง แม้ในหลายโอกาสจะไม่มีค่าตอบแทน นอกจากนี้ ยังสละเวลาและทรัพยากรส่วนตัวในการจัดทำแปลงเรียนรู้ ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ ให้พร้อมสำหรับการศึกษาดูงานของเกษตรกรและประชาชนทั่วไป ถือเป็น แบบอย่างของผู้ที่มีจิตสาธารณะอย่างแท้จริง

ประสบการณ์ประธานศูนย์ฯ วิทยากรศูนย์ฝึกจิตอาสา ภาค ๓



ครูพาทำ

โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์กำแพงเพชร



๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

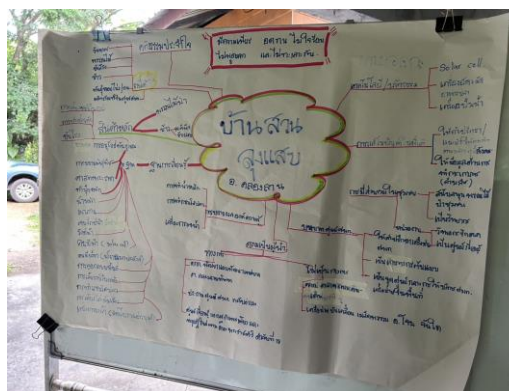
มีความเพียร อดทน ไม่ใจร้อน
ไม่พุดมาก และไม่ทะเลาะกัน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

สำนักงานเกษตรอำเภอลองลาน

- | | |
|-------------------------|--------------------------------------|
| 1. นางสาวกรรณิกา วงศ์ยศ | นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ |
| 2. นางสาวสุกฤตน์ บินชัย | นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ |
| 3. นางสาวเกษรรา สุขเกิด | นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ |
| 4. นายทรงเดช ปาละปิน | เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล |



๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. วางแผนการถอดบทเรียน
๒. จัดตั้งทีมงานถอดบทเรียน
๓. หาข้อมูลและตั้งคำถามสำหรับถอดบทเรียน
๔. จัดเวทีถอดบทเรียน
๕. สรุปรายข้อมูลถอดบทเรียน เครื่องมือที่ใช้ โทรศัพท์มือถือ (สำหรับถ่ายภาพและบันทึกเสียง) สมุด ปากกา

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ปัญหา/อุปสรรค : ข้อมูลบางส่วนในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อถอดบทเรียนต้องใช้เวลาและความละเอียดรอบคอบ

ข้อเสนอแนะ : ควรมีการอบรมหรือพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์บทเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.



สนง.กษอ.คลองลาน

รายงานผลการถอดบทเรียน
ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ
การผลิตสินค้าเกษตร
อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร